KLIIMAMINISTEERIUM

NTA tegevuskava 2021-2024 meetmete rakendamisest, ND perioodi 2020-2023 rakendamise raporteerimisest

Põllumajanduse veekaitse töörühm

Ann Riisenberg
Kliimaministeerium / veeosakonna nõunik
19.12.2023

KLIIMAMINISTEERIUM

NTA tegevuskava 2021-2024 meetmete rakendamine

1. Tervisele ohutu joogivee tagamine hajaasustusaladel. TEGEVUSED

1.1 NTA hajaasustusega piirkondade eramajapidamiste veevarustuse korraldamise juhiste uuendamine ja koolituste korraldamine kohalikele omavalitsustele. Tähtaeg 2024, täitja KeA

Täitmine:

06.12.2023 Nitraaditundliku ala teabepäev Rakveres

Teemad: KOV ja VMK meetmeprogrammi meetmed, erinevad kaardirakendused; madalate puurkaevude rajamine, võimalikud tehnilised probleemid; joogiveehaarde sanitaarkaitse- ja toitealad, mis mõjutab põhjavee kvaliteeti; reostusjäljed põhjavees - bakterid, nitraadid, põllumajanduskeemia

1. Tervisele ohutu joogivee tagamine hajaasustusaladel. TEGEVUSED

1.2 NTA kaevude NO_3 ja taimekaitsevahendite sisalduse seire riikliku põhjavee seire NTA põhjavee seire alamprogrammi raames (pidev), täitja KeM

Täitmine:

2021.a. NTA põhjaveeseire lõpp-aruanne asub KESE-s

2022.a. NTA põhjaveeseire lõpp-aruanne asub KESE-s

2023.a. NTA põhjaveeseire analüüsid tehtud, aruanne koostamisel

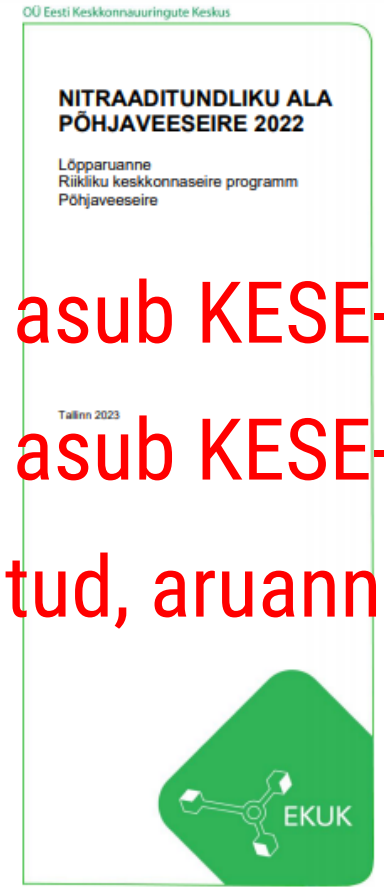

1. Tervisele ohutu joogivee tagamine hajaasustusaladel. TEGEVUSED

1.3 Seire käigus ilmnenud saastunud või ohustatud kaevuveega kaevude teavitustöö kohalikele omavalitsustele (pidev), täitja KeA

Täitmine

2021 põhjaveeseire tulemuste põhjal on koos selgitustega kohalikele omavalitustele (16 KOVi) 05.05.2022 edastatud

2022 põhjaveeseire tulemuste põhjal on koos selgitustega kohalikele omavalitustele (xx KOVi) 21.03.2023 edastatud

1. Tervisele ohutu joogivee tagamine hajaasustusaladel. TEGEVUSED

1.4 Hajaasustuse elanikele kvaliteetse joogivee tagamiseks kaevude asendamine hajaasustuse programmist (pidev), täitja KOV (Puurkaevude rajamine taotluste alusel)

Täitmine:

Analüüs kaevude rajamise kohta koostatakse NTA tegevuskava 2021-2024 täitmise hindamise käigus.

1. Tervisele ohutu joogivee tagamine hajaasustusaladel. TEGEVUSED

1.5 Hajaasustuse programmi andmebaasi täiendamine, 2021, täitja RaM (RTK)

Täitmine:

Riigi tugiteenuste keskus on hajaasustuse programmi toetuse saajate andmebaasi on lisanud veeru, mis näitab, kas toetuse saaja uus rajatud kaev asub NTA-l ja millise põhjaveekogumiga see on seotud.

1. Tervisele ohutu joogivee tagamine hajaasustusaladel. TEGEVUSED

1.6 Hüdrogeoloogiline uuring, mille käigus luuakse põhjavee mudel põllumassiivide läheduses paiknevatele puurkaevude piirkonnas, kus on nitraatide ja taimekaitsevahendite kasvusuundumused, 2024, täitja KeA

Täitmine:

Läbirääkimised hinnapakkumiseks on alanud. Hinnapakkumise tähtaeg 2022.a.

Töödega alustamine 2023 märts/aprill

2. Keskkonnasäästlike tehnoloogiate rakendamine põllumajanduses. TEGEVUSED

2.1 Õigusaktides kehtestatud veekaitsenõuete järgimiseks vajalike ruumiandmete analüüs, 2022, täitja KAUR

Täitmine: Töö esimeses etapis kaardistati Põllumajandussektorile kättesaadavad ja veekaitsenõuete täitmiseks vajaminevad ruumiandmed. Teises etapis viidi läbi kvalitatiivne uuring (intervjuud) erinevate osapooltega, kes neid ruumiandmeid kasutavad. Selleks moodustati valim ettevõtetest ning kooskõlastati see erinevate põllumajandustootjaid esindavate ühendustega ning saadi ka vajalikud kontaktid. Intervjuud viidi läbi põllumajandustootjatega, järelevalveasutustega, põllumajanduse konsulentidega ja andmete haldajatega.

2022. aasta lõpus valmis täiendatud Maa-ameti kaardirakendus „Põllumajanduse veekaitse piirangud“, kuhu koondati kõik olemasolevad ruumiandmed veekaitsenõuete täitmiseks.

2. Keskkonnasäästlike tehnoloogiate rakendamine põllumajanduses. TEGEVUSED

2.2 Põllumajanduse veekaitsenõuete ruumiandmete (avaandmete) kättesaadavaks muutmine ning vajadusel töövahendi arendamine, 2023, täitja KAUR, KeMIT

Täitmine:

Tegevus ei ole vajalik kuna 2022. aasta lõpus valmis täiendatud Maa-ameti kaardirakendus „Põllumajanduse veekaitse piirangud“, kuhu koondati kõik olemasolevad ruumiandmed veekaitsenõuete täitmiseks.

2. Keskkonnasäästlike tehnoloogiate rakendamine põllumajanduses. TEGEVUSED

2.3 NTA oluliste allika- ja karstialade nimistu üle vaatamine ja piiride korrigeerimine, 2022, täitja KAUR

Täitmine:

Uuring läbiviidud 2022.a. Tallinna Ülikooli poolt

NTA määruse muutmine 2024. aastal

2. Keskkonnasäästlike tehnoloogiate rakendamine põllumajanduses. TEGEVUSED

2.4 Sõnnikuhoidlate ja silohoidlate korrastamiseks ja rajamiseks toetusvõimaluse loomine, 2021, täitja MeM

Täitmine:

ÜPP strateegiakavasse 2021-2027 planeeritud sekkumised "Põllumajandustootjate materiaalsed investeeringud“, "Põllumajandustootjate tootlikud materiaalsed ja immateriaalsed„, "Uute ja väikeste põllumajandusettevõtete arendamine"

2. Keskkonnasäästlike tehnoloogiate rakendamine põllumajanduses. TEGEVUSED

2.5 Sõnniku- ja silohoidlate korrastamine ja rajamine, 2024, täitja MeM

Täitmine:

Analüüs sõnniku- ja silohoidlate korrastamise ja rajamise kohta koostatakse NTA tegevuskava 2021-2024 täitmise hindamise käigus

2. Keskkonnasäästlike tehnoloogiate rakendamine põllumajanduses. TEGEVUSED

2.6 E-põlluraamatu juurutamise eeltegevused, 2024, täitja PMK

Täitmine:

E-põlluraamatu väljatöötamise ja juurutamisega seotud eeltegevuste täitja PRIA.

KSM toetuse taotlejatele lükkub elektroonilise põlluraamatu pidamise nõue 1.jaanuarilt 2024. a 1. aprillile

2. Keskkonnasäästlike tehnoloogiate rakendamine põllumajanduses. TEGEVUSED

2.7 Toitainebilansi rakendamise eeluuring, 2024, täitja PMK

Täitmine:

PRIA valmistab ette bilansikalkulaatorit.

KSM toetuse nõue N bilansi arvestamiseks lükkub edasi kalkulaatori valmimiseni.

3. Põllumajandustootmise mõju uuringute ja seirete korraldamine NTA-I ning leevendusmeetmed. TEGEVUSED

3.1 Loomakasvatusettevõtete sõnnikukäitluse, sõnnikuhoidlate ja silohoidlate inventuur, 2024, täitja KeM

Täitmine:

Algus lükkub 2024.aastasse

3. Põllumajandustootmise mõju uuringute ja seirete korraldamine NTA-I ning leevendusmeetmed. TEGEVUSED

3.2 Keskkonnasõbralikud silotootmise tehnoloogiad. Hilisem alustamise aeg 2024, täitja EPKK

Täitmine:

Projekt ja selle tegevused käivitunud.

3. Põllumajandustootmise mõju uuringute ja seirete korraldamine NTA-I ning leevendusmeetmed. TEGEVUSED

3.3 Meetmete rakendamise tõhususe mõõtmine pilootpiirkonnas 2023-2025. Tähtaeg 2029, täitja KeM

Täitmine:

Uuringu 1. seireaasta põhjal esitab uuringu teostaja vahearuanne 2024 aasta lõpuks.

3. Põllumajandustootmise mõju uuringute ja seirete korraldamine NTA-I ning leevendusmeetmed. TEGEVUSED

3.4 LIFE IP CleanEST projekti tegevus C.10 “Keskkonnameetmete rakendamine põllumajanduses”, 2023, täitja KeM

Täitmine:

CleanEst projekti tegevused plaanipärased. 2022. aasta lõpuks valmis aruanne põllumajanduse mõjust pinna- ja põhjavee kvaliteedile.

3. Põllumajandustootmise mõju uuringute ja seirete korraldamine NTA-l ning leevendusmeetmed. TEGEVUSED

3.5 NTA-d puudutavate uuringuideede pank, 2024, täitja KeM

Täitmine:

Ideekirjeldused saadud EPKK-lt

4. Teadlikkuse tõstmine ja kontrolli tõhustamine. TEGEVUSED

4.1 Põllumajanduse veekaitse töörühma jätkamine, pidev, täitja KeM

Täitmine:

Kliimaministri käskkirjaga põllumajanduse veekaitse töörühma moodustamine.

Töörühma kohtumine 19.12.2023

4. Teadlikkuse tõstmine ja kontrolli tõhustamine. TEGEVUSED

4.2 Konsulentide veekaitsealase teadlikkuse tõstmine, 2021, täitja MES

Täitmine:

Koostöös Maaeluministeeriumiga koostatud põllumajandus-veekaitsealane õppekava, mis on kinnitatud MES juhatuse poolt.

Õppekava alusel viidi läbi konsulentidele koolitus märtsis 2022

4. Teadlikkuse tõstmine ja kontrolli tõhustamine. TEGEVUSED

4.3 Kaugseireandmete kasutamisvõimalused järelevalveks, 2022, KKI (KeA)

Täitmine:

Tegevusega hetkel edasi minna ei planeerita

4. Teadlikkuse tõstmine ja kontrolli tõhustamine. TEGEVUSED

4.4 NTA põllumajandustootjate veekaitsealane koolitusprogramm, 2024, täitja MeM

Täitmine:

Koostöös Maaeluministeeriumiga koostatud veekaitsealane koolitusprogramm.

Koolitusprogrammi alusel on 2023.a toimunud kolm õppepäeva.

KLIIMAMINISTEERIUM

ND perioodi 2020-2023 rakendamise raporteerimisest

ND rakendamise raporteerimine perioodi 2020-2023 kohta

- Veeseire andmete edastamine Raportnet 3 kaudu, alates aprillist 2024 – vastutaja KAUR
- Riigi aruande koostamine vastavalt aruandlusjuhistele, hiljemalt 30.juuniks 2024 – vastutaja KAUR, kaastäitjad KliM ja ReM

Aruandes tuleb muuhulgas anda edasi informatsiooni:

- põllumajanduskoormust iseloomustavad näitajate kohta (väetiste kasutamine, loomade arvud, toitainete bilansi näitajad, jms)
- rakendatud meetmete tõhususe hinnang
- vee kvaliteedi prognoos

KLIIMAMINISTEERIUM